

Interpelacja nr 30534

do ministra obrony narodowej

w sprawie wsparcia Związku Żołnierzy Wojska Polskiego

Zgłaszający: Krzysztof Gawkowski

Data wpływu: 12-01-2022

Szanowny Panie Ministrze,

w Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z przepisami ustawy Prawo o stowarzyszeniach, prowadzi działalność szereg stowarzyszeń zrzeszających byłych żołnierzy. Do najstarszych z nich należy Związek Żołnierzy Wojska Polskiego, który w czerwcu 2021 r. obchodził 40-lecie swej działalności. Wśród członków Związku są kombatanci równych formacji i frontów walki. Związek kontynuuje chlubne tradycje Wojska Polskiego oraz dziedziczy wojenne i pokojowe tradycje Związku Oficerów Rezerwy II RP oraz jego następców, w tym Związku Oficerów Służby Stałej II RP oraz Związku Kadetów II RP.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że po zmianach ustrojowych w 1989 r. ówczesne kierownictwo Ministerstwa Obrony Narodowej nie odtrąciło Związku uznając go za partnera do współpracy. Związek Żołnierzy Wojska Polskiego ma wymierne zasługi w integrowaniu środowisk byłych żołnierzy wokół spraw obronnych państwa polskiego oraz tradycji walk narodu polskiego o wolność, niepodległość i suwerenność. W uznaniu tych zasług Związek był dwukrotnie wyróżniany przez ministra obrony narodowej ((2012 i 2014 r.)

Od 2006 roku Związek jest członkiem Europejskiej Organizacji Związków Żołnierzy EUROMIL. Związek jest największą organizacją w Federacji Stowarzyszeń Rezerwistów i Weteranów SZ RP. Federacja ta jest członkiem Międzysojuszniczej Konfederacji Oficerów Rezerwy (CIOR), której misją jest budowanie powiązań między żołnierzami rezerwy a władzami wojskowymi NATO. Związek powołał Fundację Pomocy Emerytom i Rencistom Wojskowym niosącą pomoc finansową emerytom i rencistom wojskowym, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej.

W minionym 40-leciu Związek zawierał porozumienia o współpracy z resortem obrony narodowej (ostatnie w dniu 15 lipca 2015 r.) . W dniu 5 lutego 2016 r. porozumienie to zostało rozwiązane przez ministra obrony narodowej, w trybie natychmiastowym, przy dużej wrzawie propagandowej atakującej Związek. Kierowane do ministra obrony narodowej wnioski o przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego zostały rozpatrzone odmownie. Rozwiązanie porozumienia w tym trybie doprowadziło do zerwania więzi pokoleniowych środowisk żołnierskich. Wykreślono wszystkie zamierzenia zgłoszone przez ogniwa Związku, zawarte w planach współpracy dowódców rodzajów wojsk z organizacjami pozarządowymi. Dowódcom jednostek i instytucji wojskowych zakazano kontaktów z przedstawicielami Związku. Podobny los spotkał inne stowarzyszenia zrzeszające byłych żołnierzy.

W związku z opisaną sytuacją proszę o udzielenie merytorycznych odpowiedzi na następujące pytania:

1. Jaka była faktyczna przyczyna rozwiązania porozumienia w trybie natychmiastowym?
2. Z którymi stowarzyszeniami zrzeszającymi byłych żołnierzy minister obrony narodowej rozwiązał porozumienia o współpracy? Z którymi rozwiązanie porozumienia nastąpiło w trybie natychmiastowym?
3. W ilu przypadkach decyzja o rozwiązaniu porozumienia opublikowana została w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Obrony Narodowej?
4. Dlaczego nie były i nie są stosowane w pełnym zakresie, bez podziału na lepszych i gorszych, postanowienia §48 zasad współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi stanowiącymi załącznik do decyzji 168/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia z dnia 7 grudnia 2020 r. (wcześniej § 28 załącznika do decyzji 187/MON z dnia 9 czerwca 2009 r.?
5. Czy i kiedy resort obrony narodowej zamierza zakończyć dzielenie stowarzyszeń zrzeszających byłych żołnierzy na lepsze i gorsze?
6. Jakimi kryteriami pozamerytorycznymi (vide: §§14 i 15 decyzji 168/MON) kieruje się minister obrony narodowej przy podejmowaniu decyzji o zawarciu porozumienia? Brak uzasadnień decyzji odmownych wskazuje na istnienie kryteriów pozamerytorycznych.
7. Czy resort obrony narodowej zamierza dokonać przewartościowania ocen stowarzyszeń zrzeszających byłych żołnierzy na podstawie efektów ich działalności, czy też kierować się będzie opiniami ich przeciwników?

8. Dlaczego odmowy dowódców garnizonów skierowania wojskowej asysty honorowej do udziału w uroczystościach pogrzebowych byłych żołnierzy zawodowych nie zawierają jej merytorycznego uzasadnienia? Odmowa wyznaczenia wojskowej asysty honorowej na pogrzeby Kawalerów Wojennego Orderu Virtuti Militari oraz orderów innych państw sojuszniczych ma posmak skandalu.

Z wyrazami szacunku

Krzysztof Gawkowski
Poseł na Sejm RP